

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)

z dnia 21 grudnia 2021 r.*

Odwołanie – Unia gospodarcza i walutowa – Unia bankowa – Restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych – Jednolity mechanizm restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych i niektórych firm inwestycyjnych (SRM) – Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB) – Procedura restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w przypadku podmiotu znajdującego się na progu upadłości lub zagrożonego upadłością – Przyjęcie programu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do Banco Popular Español SA – Instrument zbycia działalności – Obniżenie wartości i konwersja instrumentów kapitałowych – Rozporządzenie (UE) nr 806/2014 – Artykuł 20 – Pojęcie „ostatecznej wyceny” – Konsekwencje – Odmowa lub zaniechanie przeprowadzenia ostatecznej wyceny ex post – Środki zaskarżenia – Skarga o stwierdzenie nieważności

W sprawie C-874/19 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wniesione w dniu 28 listopada 2019 r.,

Aeris Invest Sàrl, z siedzibą w Luksemburgu (Luksemburg), który reprezentowali początkowo R. Vallina Hoset i A. Sellés Marco, abogados, a następnie R. Vallina Hoset, E. Galán Burgos i M. Varela Suárez, abogados,

strona wnosząca odwołanie,

w której drugą stroną postępowania jest:

Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB), którą reprezentowały J. King, L. Pogarcic Mataija i E. Muratori, w charakterze pełnomocników, a te wspierali F. Louis i G. Barthet, avocats, a także H.-G. Kamann i L. Hesse, Rechtsanwälte,

strona pozwana w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: A. Prechal, prezes drugiej izby, pełniąca obowiązki prezesa trzeciej izby, J. Passer, F. Biltgen, L.S. Rossi i N. Wahl (sprawozdawca), sędziowie,

rzecznik generalny: J. Kokott,

* Język postępowania: francuski.

sekretarz: M. Krausenböck, administratorka,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 15 kwietnia 2021 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 8 lipca 2021 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 W odwołaniu Aeris Invest Sàrl wnosi o uchylenie postanowienia Sądu Unii Europejskiej z dnia 10 października 2019 r., Aeris Invest/SRB (T-599/18, niepublikowanego, zwanego dalej „zaskarżonym postanowieniem”, EU:T:2019:740), w którym ten odrzucił jako niedopuszczalną wniesioną przez Aeris Invest Sàrl skargę o stwierdzenie nieważności odmowy przeprowadzenia ostatecznej wyceny ex post Banco Popular Español SA (zwanego dalej „Banco Popular”), której to odmowy miała udzielić Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB) i o której Aeris Invest miał zostać poinformowany pismem z dnia 14 września 2018 r.

Ramy prawne

- 2 Zgodnie z motywem 64 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 806/2014 z dnia 15 lipca 2014 r. ustanawiającego jednolite zasady i jednolitą procedurę restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych i niektórych firm inwestycyjnych w ramach jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 (Dz.U. 2014, L 225, s. 1):

„Ważne jest, by straty były ujmowane natychmiast z chwilą upadłości danego podmiotu. Wycena aktywów i zobowiązań podmiotów będących na progu upadłości powinna być oparta na rzetelnych, ostrożnych i realistycznych założeniach w momencie zastosowania instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Na wartość zobowiązań nie powinna mieć jednak wpływu wycena stanu finansowego podmiotu. W pilnych przypadkach [SRB] powinna mieć możliwość przeprowadzenia szybkiej wyceny aktywów lub zobowiązań podmiotu będącego na progu upadłości. Wycena ta powinna mieć charakter tymczasowy i powinna obowiązywać do czasu dokonania niezależnej wyceny”.

- 3 Rozporządzenie nr 806/2014 zawiera art. 20, zatytułowany „Wycena na potrzeby restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji”, zgodnie z którym:

„1. Przed podjęciem decyzji w sprawie działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub w sprawie wykonania uprawnienia do umorzenia [obniżenia wartości] lub konwersji odpowiednich instrumentów kapitałowych [SRB] zapewnia, by osoba niezależna od wszelkich organów publicznych, w tym od [SRB] i krajowego organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, a także od odnośnego podmiotu, przeprowadziła rzetelną, ostrożną i realistyczną wycenę aktywów i zobowiązań podmiotu, o którym mowa w art. 2.

2. Z zastrzeżeniem ust. 15, jeśli spełnione są wszystkie wymogi określone w ust. 1 i w ust. 4–9, wycenę uznaje się za ostateczną.

3. Jeśli nie jest możliwa niezależna wycena zgodnie z ust. 1, [SRB] może przeprowadzić wstępną wycenę aktywów i zobowiązań podmiotu, o którym mowa w art. 2, zgodnie z ust. 10 niniejszego artykułu.

4. Celem wyceny jest oszacowanie wartości aktywów i zobowiązań podmiotu, o którym mowa w art. 2 i który spełnia warunki uruchomienia procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji określone w art. 16 i 18.

5. Cele wyceny są następujące:

- a) pomoc w ustaleniu, czy spełnione są warunki uruchomienia procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub warunki umorzenia [obniżenia wartości] lub konwersji instrumentów kapitałowych;
- b) jeśli spełnione są warunki uruchomienia procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji – pomoc w podjęciu decyzji w sprawie odpowiedniego działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, które należy podjąć w odniesieniu do podmiotu, o którym mowa w art. 2;
- c) jeśli wykonywane jest uprawnienie do umorzenia [obniżenia wartości] lub konwersji odpowiednich instrumentów kapitałowych – pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej zakresu umorzenia lub obniżenia wartości instrumentów właścicielskich, a także zakresu umorzenia [obniżenia wartości] lub konwersji odpowiednich instrumentów kapitałowych;

[...]

- g) we wszystkich przypadkach – zapewnienie, by wszelkie straty z tytułu aktywów podmiotu, o którym mowa w art. 2, zostały w pełni uznane w momencie zastosowania instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub wykonania uprawnienia do umorzenia [obniżenia wartości] lub konwersji odpowiednich instrumentów kapitałowych.

6. Bez uszczerbku dla [...] ram pomocy państwa [Unii Europejskiej], w stosownych przypadkach wycena jest oparta na ostrożnych założeniach, w tym w odniesieniu do współczynników niewykonania zobowiązania i powagi strat. Wycena nie przewiduje żadnego potencjalnego udzielenia w przyszłości na rzecz podmiotu, o którym mowa w art. 2, nadzwyczajnego publicznego wsparcia finansowego, żadnego awaryjnego wsparcia płynnościowego udzielanego przez bank centralny ani żadnego wsparcia płynnościowego udzielanego przez bank centralny na niestandardowych warunkach odnoszących się do zabezpieczenia, terminu i stóp procentowych, od momentu podjęcia działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub wykonania uprawnienia do umorzenia [obniżenia wartości] lub konwersji odpowiednich instrumentów kapitałowych. [...]

[...]

7. Wycenę uzupełnia się o następujące informacje zawarte w księgach rachunkowych i ewidencji podmiotu, o którym mowa w art. 2:

- a) zaktualizowany bilans i sprawozdanie na temat sytuacji finansowej podmiotu, o którym mowa w art. 2;

- b) analizę i szacunkową wartość księgową aktywów;
- c) wykaz pozostających do spłaty zobowiązań bilansowych i pozabilansowych wykazanych w księgach rachunkowych i ewidencji podmiotu, o którym mowa w art. 2, wraz z informacjami dotyczącymi odpowiednich wierzytelności i kolejnością uprzywilejowania roszczeń, o której mowa w art. 17.

[...]

9. Wycena zawiera informacje o podziale wierzycieli na kategorie zgodnie z kolejnością uprzywilejowania roszczeń, o której mowa w art. 17, oraz oszacowanie zakładanego sposobu traktowania poszczególnych kategorii akcjonariuszy i wierzycieli, gdyby podmiot, o którym mowa w art. 2, był likwidowany w ramach standardowego postępowania upadłościowego. Oszacowanie to nie narusza zastosowania zasady »niepogarszania sytuacji wierzycieli«, o której to zasadzie mowa w art. 15 ust. 1 lit. g).

10. Jeśli ze względu na pilny charakter sprawy nie jest możliwe spełnienie wymogów określonych w ust. 7 i 9 lub zastosowanie ma ust. 3, przeprowadza się wycenę wstępną. Wycena wstępna jest zgodna z wymogami określonymi w ust. 4 oraz, w miarę możliwości wynikających z zaistniałych okoliczności, z wymogami określonymi w ust. 1, 7 i 9.

Wycena wstępna, o której mowa w akapicie pierwszym, uwzględnia bufor z tytułu dodatkowych strat, wraz z odpowiednim uzasadnieniem.

11. Wycenę niespełniającą wszystkich wymogów określonych w ust. 1 i w ust. 4–9 uznaje się za wstępną do czasu przeprowadzenia przez niezależną osobę, o której mowa w ust. 1, wyceny w pełni zgodnej z wszystkimi wymogami określonymi w tych ustępach. Tę ostateczną wycenę ex post przeprowadza się w najbliższym praktycznie możliwym terminie. Może ona zostać przeprowadzona odrębnie od wyceny, o której mowa w ust. 16, 17 i 18, albo jednocześnie z tą wyceną, i przez tę samą niezależną osobę, która przeprowadziła tę wycenę, lecz powinna być od niej odrębna.

Cele ostatecznej wyceny ex post są następujące:

- a) zapewnić, by wszelkie straty z tytułu aktywów podmiotu, o którym mowa w art. 2, były w pełni uwzględniane w księgach rachunkowych tego podmiotu;
- b) pomóc w podjęciu decyzji w sprawie odpisania roszczeń wierzycieli lub zwiększenia wartości wypłacanego wynagrodzenia, zgodnie z ust. 12 niniejszego artykułu.

12. Jeżeli dokonane w ramach ostatecznej wyceny ex post oszacowanie wartości aktywów netto podmiotu, o którym mowa w art. 2, przewyższa wartość oszacowania aktywów netto tego podmiotu dokonanego w ramach wyceny wstępnej, [SRB] może zwrócić się do krajowego organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji o:

- a) wykonanie jego uprawnienia do zwiększenia wartości roszczeń wierzycieli lub posiadaczy odpowiednich instrumentów kapitałowych, które zostały umorzone [których wartość została obniżona] w ramach instrumentu umorzenia lub konwersji długu;

b) zalecenie instytucji pomostowej lub podmiotowi zarządzającemu aktywami, by dokonały wypłaty dalszego wynagrodzenia w odniesieniu do aktywów, praw lub zobowiązań na rzecz instytucji objętej restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, lub – w zależności od przypadku – w odniesieniu do instrumentów właścicielskich na rzecz posiadaczy takich instrumentów.

13. Niezależnie od przepisów ust. 1 wycenę wstępną przeprowadzoną zgodnie z ust. 10 i 11 uznaje się za dopuszczalną podstawę do podjęcia przez [SRB] decyzji w sprawie działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, w tym zalecenia krajowym organom ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przejścia kontroli nad instytucją będącą na progu upadłości, lub w sprawie wykonania uprawnień do umorzenia [obniżenia wartości] lub konwersji odpowiednich instrumentów kapitałowych.

14. [SRB] ustanawia i stosuje uzgodnienia służące zapewnieniu, by ocena do celów zastosowania instrumentu umorzenia lub konwersji długu zgodnie z art. 27 oraz wycena, o której mowa w ust. 1–15 niniejszego artykułu, były oparte na informacjach o aktywach i zobowiązaniach instytucji objętej restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, które są w jak największym stopniu aktualne i kompletne.

15. Wycena jest integralną częścią decyzji w sprawie zastosowania instrumentu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub w sprawie wykonania uprawnienia w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub decyzji w sprawie wykonania uprawnienia do umorzenia [obniżenia wartości] lub konwersji instrumentów kapitałowych. Sama wycena nie podlega odrębnemu prawu do odwołania, ale może podlegać odwołaniu łącznie z decyzją [SRB].

16. Do celów oceny, czy akcjonariusze i wierzyciele zostaliby lepiej potraktowani, gdyby instytucja objęta restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją została poddana standardowemu postępowaniu upadłościowemu, [SRB] zapewnia, by jak najszybciej po przeprowadzeniu działania lub działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przeprowadzona została wycena przez niezależną osobę, o której mowa w ust. 1. Wycena ta jest odrębna od wyceny przeprowadzonej na mocy ust. 1–15.

17. Wycena, o której mowa w ust. 16, określa:

- a) sposób traktowania akcjonariuszy i wierzycieli lub odpowiednich systemów gwarancji depozytów w przypadku gdyby instytucja objęta restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, w stosunku do której działanie lub działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zostały podjęte, została objęta standardowym postępowaniem upadłościowym w czasie, gdy podjęta została decyzja w sprawie działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- b) faktyczny sposób traktowania akcjonariuszy i wierzycieli podczas restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji objętej restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją; oraz
- c) ewentualne różnice między sposobem traktowania, o którym mowa w lit. a) niniejszego ustępu, a sposobem traktowania, o którym mowa w lit. b) niniejszego ustępu.

[...]”.

Okoliczności powstania sporu

- 4 Okoliczności powstania sporu przedstawiono w pkt 1–23 zaskarżonego postanowienia i na potrzeby niniejszego postępowania można je streścić w podany niżej sposób.
- 5 Wnosząca odwołanie, Aeris Invest, była akcjonariuszem Banco Popular, gdy w odniesieniu do tego ostatniego na podstawie rozporządzenia nr 806/2014 przyjęto program restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.
- 6 Na potrzeby przyjęcia decyzji o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przeprowadzono wycenę Banco Popular w oparciu o art. 20 rozporządzenia nr 806/2014. W tym celu sporządzono najpierw dwa sprawozdania.
- 7 Pierwsze sprawozdanie (zwane dalej „pierwszym sprawozdaniem z wyceny”), z dnia 5 czerwca 2017 r., zostało sporządzone przez SRB na podstawie art. 20 ust. 5 lit. a) tego rozporządzenia i miało na celu dostarczenie informacji pozwalających na ustalenie, czy spełnione są warunki uruchomienia procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.
- 8 Drugie sprawozdanie (zwane dalej „drugim sprawozdaniem z wyceny”), z dnia 6 czerwca 2017 r., zostało sporządzone przez niezależnego eksperta w oparciu o art. 20 ust. 10 rozporządzenia nr 806/2014. Celem tej wyceny było oszacowanie wartości aktywów i zobowiązań Banco Popular, przedstawienie prognozowanego sposobu potraktowania akcjonariuszy i wierzycieli w przypadku objęcia Banco Popular standardowym postępowaniem upadłościowym, a także określenie informacji pozwalających na podjęcie decyzji w przedmiocie akcji i instrumentów właścicielskich, które mają być przeniesione, i umożliwiających SRB ustalenie, co stanowi warunki handlowe na potrzeby instrumentu zbycia działalności.
- 9 W dniu 7 czerwca 2017 r. SRB przyjęła decyzję SRB/EES/2017/08 dotyczącą programu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do Banco Popular (zwaną dalej „decyzją o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji”). Tego samego dnia Komisja Europejska przyjęła decyzję (UE) 2017/1246 zatwierdzającą program restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do Banco Popular Español SA (Dz.U. 2017, L 178, s. 15). Również tego samego dnia Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria (fundusz na rzecz uporządkowanej restrukturyzacji banków, zwany dalej „FROB”) podjął działania niezbędne do wykonania decyzji o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.
- 10 Zgodnie z art. 5 ust. 1 decyzji o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji:
„Instrument restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zastosowany wobec Banco Popular będzie polegał na zbyciu działalności na podstawie art. 24 rozporządzenia nr 806/2014 poprzez przeniesienie akcji na nabywcę. Bezpośrednio przed zastosowaniem instrumentu zbycia działalności nastąpi obniżenie wartości i konwersja instrumentów kapitałowych”.
- 11 Artykuł 6 decyzji o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, odnoszący się do obniżenia wartości instrumentów kapitałowych oraz do instrumentu zbycia działalności, zawiera ust. 1, zgodnie z którym SRB postanawia zasadniczo:
 - a) obniżyć wartość nominalną kapitału zakładowego Banco Popular o 2 098 429 046 EUR, co doprowadzi do umorzenia 100% akcji Banco Popular;

- b) dokonać konwersji całej kwoty głównej instrumentów dodatkowych w Tier I wyemitowanych przez Banco Popular, które znajdują się w obrocie w dniu wydania decyzji o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, na nowo wyemitowane akcje Banco Popular, określone jako „nowe akcje I”;
 - c) obniżyć do 0 wartość nominalną „nowych akcji I”, co doprowadzi do umorzenia 100% tych »nowych akcji I«;
 - d) dokonać konwersji całej kwoty głównej instrumentów w Tier II wyemitowanych przez Banco Popular, które znajdują się w obrocie w dniu wydania decyzji o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, na nowo wyemitowane akcje Banco Popular, określone jako „nowe akcje II”.
- 12 Zgodnie z art. 6 ust. 3 decyzji o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wyżej wymienione środki polegające na obniżeniu wartości i konwersji opierają się na drugim sprawozdaniu z wyceny, potwierdzonym wynikami przejrzystej i otwartej procedury sprzedaży, przeprowadzonej przez FROB.
 - 13 W art. 6 ust. 5 decyzji o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji SRB nakazała ponadto przeniesienie na Banco Santander SA „nowych akcji II”, wolnych od wszelkich praw lub roszczeń osób trzecich, w zamian za zapłatę ceny zakupu w wysokości 1 EUR, uściślając, że nabywca wyraził już zgodę na przeniesienie.
 - 14 W dniu 18 września 2017 r. wnosząca odwołanie wniosła do Sądu skargę, zarejestrowaną pod numerem T-628/17, o stwierdzenie nieważności decyzji o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz decyzji 2017/1246.
 - 15 W dniu 4 maja 2018 r. wnosząca odwołanie przedłożyła SRB wniosek o udzielenie dostępu do dokumentów na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. 2001, L 145, s. 43), dotyczący drugiego sprawozdania z wyceny o charakterze ostatecznym (zwanego dalej „ostateczną wyceną ex post”), o którym mowa w art. 20 ust. 11 rozporządzenia nr 806/2014, oraz sporządzonego przez niezależnego eksperta sprawozdania końcowego w sprawie wyceny, o którym mowa w art. 20 ust. 16 i 17 tego ostatniego rozporządzenia, mającego na celu ustalenie, czy akcjonariusze i wierzyciele, na których program restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji Banco Popular ma wpływ, zostaliby lepiej potraktowani w przypadku objęcia instytucji standardowym postępowaniem upadłościowym (zwanego dalej „trzecim sprawozdaniem z wyceny”).
 - 16 W dniu 14 czerwca 2018 r. SRB otrzymała trzecie sprawozdanie z wyceny.
 - 17 W dniu 19 czerwca 2018 r. SRB odpowiedziała na wniosek, o którym mowa w pkt 15 niniejszego wyroku, wskazując, po pierwsze, że otrzymała trzecie sprawozdanie z wyceny i że przed jego publikacją zostanie sporządzona jego wersja jawna, a po drugie, że nie jest ona w posiadaniu ostatecznej wyceny ex post.
 - 18 W dniu 30 lipca 2018 r. w ramach postępowania w sprawie T-628/17 SRB wskazała – w odpowiedzi na środek organizacji postępowania – że nie sporządzi wersji ex post pierwszego sprawozdania z wyceny i że po drugim sprawozdaniu z wyceny nie zostanie przygotowana ostateczna wycena ex post, podając jednocześnie powody takiego stanu rzeczy.

- 19 W tym względzie SRB wskazała, że „z uwagi na szczególne okoliczności niniejszego przypadku [doszła ona] do wniosku, że [ostateczna] wycena ex post nie służyłaby żadnemu praktycznemu celowi w kontekście art. 20 ust. 11 rozporządzenia nr 806/2014 ani nie prowadziłby do wydania przewidzianej w art. 20 ust. 12 rozporządzenia nr 806/2014 decyzji o rekompensacie”. SRB zauważyła, że nie można wymagać ostatecznej wyceny ex post, jeżeli nie może ona osiągnąć swoich celów, i wyjaśniła, z jakich powodów jest tak w niniejszym wypadku. Odpowiedź ta została przez Sąd doręczona wnoszącej odwołanie w dniu 2 sierpnia 2018 r.
- 20 Tego samego dnia SRB skierowała do niezależnego eksperta pismo o następującej treści:
- „Po uważnej analizie ram prawnych SRB dochodzi do wniosku, że w kontekście okoliczności restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji Banco Popular nie jest konieczne sporządzenie ostatecznej wyceny ex post, o której mowa w art. 20 ust. 11 rozporządzenia nr 806/2014, w szczególności ze względu na to, że przeprowadzenie takiej wyceny nie może mieć wpływu na zbycie Banco Popular na rzecz Banco Santander, w ramach którego cenę rynkową Banco Popular jako podmiotu ustalono w otwartej, sprawiedliwej i przejrzystej procedurze”.
- 21 Następnego dnia wnosząca odwołanie wezwała SRB na podstawie art. 265 TFUE do zapewnienia, by ostateczna wycena ex post Banco Popular, o której mowa w art. 20 ust. 11 rozporządzenia nr 806/2014, została przeprowadzona przez niezależną osobę.
- 22 W dniu 7 sierpnia 2018 r. SRB opublikowała ogłoszenie dotyczące jej „Komunikatu [...] z dnia 2 sierpnia 2018 r. dotyczącego wstępnej decyzji w sprawie konieczności przyznania rekompensaty akcjonariuszom i wierzycielom, w stosunku do których zastosowano działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do Banco Popular [...], i rozpoczęcia procedury w związku z prawem do bycia wysłuchanym (SRB/EES/2018/132)” (Dz.U. 2018, C 277 I, s. 1), do którego to komunikatu dołączone było trzecie sprawozdanie z wyceny. SRB wskazała w nim, co następuje:
- „[Z] »[trzeciego] [s]prawozdania z wyceny [...]« wynika, że nie ma różnicy między obecnym traktowaniem zaangażowanych akcjonariuszy i wierzycieli a traktowaniem, jakie otrzymaliby, gdyby Instytucję poddano standardowemu postępowaniu upadłościowemu w momencie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. W świetle powyższego SRB w Komunikacie przyjmuje wstępną decyzję o braku konieczności przyznania rekompensaty akcjonariuszom i wierzycielom [...]».
- Aby SRB mogła podjąć ostateczną decyzję w sprawie konieczności lub braku konieczności rekompensaty, SRB zaprasza za pośrednictwem Komunikatu zaangażowanych akcjonariuszy i wierzycieli do wyrażenia zainteresowania skorzystaniem z prawa do bycia wysłuchanym odnośnie do powyższej wstępnej decyzji SRB, poprzez udział w procedurze konsultacji [...]”.
- 23 W dniu 10 września 2018 r. wnosząca odwołanie skierowała do SRB wniosek o udzielenie dostępu do dokumentów na podstawie rozporządzenia nr 1049/2001, dotyczący wszelkiej korespondencji między SRB a Komisją odnośnie do ostatecznej wyceny ex post, w szczególności tej, w której Komisja była informowana o decyzji SRB o nieprzeprowadzaniu owej wyceny, oraz – w stosownym przypadku – tej, w której SRB wnioskowała o udzielenie przez Komisję zezwolenia, a także odpowiedzi Komisji, ze wskazaniem, w stosownym przypadku, czy takie zezwolenie zostało udzielone.

- 24 Pismem z dnia 14 września 2018 r. (zwanym dalej „spornym pismem”) SRB odpowiedziała na wezwanie wnoszącej odwołanie, o którym mowa w pkt 21 niniejszego wyroku, i wskazała, iż pragnie ją poinformować, że ze względu na szczególne okoliczności niniejszego wypadku, a mianowicie wykorzystanie instrumentu zbycia działalności w celu dokonania zbycia akcji, uważa ona, iż wycena ex post nie służyłaby żadnemu praktycznemu celowi w kontekście art. 20 ust. 11 rozporządzenia nr 806/2014 ani nie prowadziłaby do wydania przewidzianej w art. 20 ust. 12 tego rozporządzenia decyzji o rekompensacie, oraz że wobec tego ostateczna wycena ex post nie zostanie przeprowadzona. SRB przypomniała, że wyraziła już to stanowisko w ramach postępowania w sprawie T-628/17 i że w związku z tym wnosząca odwołanie została już o nim poinformowana.
- 25 W dniu 28 września 2018 r. w wyniku połączenia przez przejęcie Banco Santander stał się następcą prawnym Banco Popular na zasadzie sukcesji uniwersalnej. W tym kontekście FROB wyraził zgodę na przeniesienie na Banco Santander nowych akcji Banco Popular wynikających z konwersji instrumentów w Tier II.
- 26 W dniu 4 października 2018 r. SRB odpowiedziała na wniosek, o którym mowa w pkt 23 niniejszego wyroku, oraz na wniosek o udzielenie dostępu do dokumentów z dnia 16 sierpnia 2018 r., dotyczący wewnętrznej lub przygotowawczej dokumentacji SRB związanej z ostateczną wyceną ex post oraz z korespondencją między SRB a niezależnym ekspertem w przedmiocie owej wyceny. Z jednej strony SRB na podstawie art. 4 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 1049/2001 odmówiła udzielenia dostępu do dokumentacji wewnętrznej, korespondencji, jaką wymieniła z Komisją, oraz odpowiedzi Komisji dotyczących ostatecznej wyceny ex post. Z drugiej strony przekazała ona wnoszącej odwołanie pismo, które w dniu 2 sierpnia 2018 r. skierowała do wspomnianego eksperta.

Postępowanie przed Sądem i zaskarżone postanowienie

- 27 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 5 października 2018 r. wnosząca odwołanie wniosła skargę o stwierdzenie nieważności spornego pisma.
- 28 W zaskarżonym postanowieniu Sąd odrzucił skargę jako niedopuszczalną ze względu na to, że sporne pismo nie stanowi aktu zaskarżalnego w rozumieniu art. 263 TFUE.
- 29 W tym względzie Sąd uznał na wstępie, że w celu ustalenia, czy sporne pismo stanowi taki akt z uwagi na to, że – jak twierdziła wnosząca odwołanie – zawiera ono decyzję SRB o nieprzeprowadzaniu ostatecznej wyceny ex post Banco Popular, należało zbadać, czy sama owa decyzja wywołałaby wiążące skutki prawne mogące wpłynąć na sytuację prawną wnoszącej odwołanie.
- 30 Po przedstawieniu treści art. 20 ust. 11 i 12 rozporządzenia nr 806/2014 Sąd zauważył, że ostateczna wycena ex post ma dwa cele.
- 31 Co się tyczy celu pierwszego, o którym mowa w art. 20 ust. 11 lit. a) rozporządzenia nr 806/2014 i który polega na zapewnieniu, by wszelkie straty dotyczące aktywów podmiotu, o którym mowa w art. 2 tego rozporządzenia, były w pełni uwzględniane w księgach rachunkowych danego podmiotu, Sąd wskazał, że na podstawie decyzji o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, wskutek wykonania uprawnienia do obniżenia wartości i konwersji instrumentów kapitałowych Banco Popular, wszystkie akcje Banco Popular zostały przeniesione na Banco Santander

w ramach instrumentu zbycia działalności. Wywiódł on stąd, że do Banco Santander należało upewnienie się, że wszelkie ewentualne straty zostaną uwzględnione w księgach rachunkowych przy konsolidacji aktywów i zobowiązań Banco Popular.

- 32 Co się tyczy celu drugiego, o którym mowa w art. 20 ust. 11 lit. b) rozporządzenia nr 806/2014 i który polega na dostarczeniu informacji pozwalających na podjęcie decyzji w sprawie odpisania roszczeń wierzycieli lub zwiększenia wartości wypłacanego wynagrodzenia, Sąd podkreślił, że przepis ten należy interpretować w świetle art. 20 ust. 12 tego rozporządzenia, zgodnie z którym jeżeli w następstwie ostatecznej wyceny *ex post* wartość oszacowania wynikająca z tej wyceny jest wyższa od wartości oszacowania wynikającej z wyceny wstępnej, SRB może zwrócić się do krajowego organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji albo o zwiększenie wartości roszczeń wierzycieli lub posiadaczy odpowiednich instrumentów kapitałowych, których wartość obniżono w ramach instrumentu umorzenia lub konwersji długu, albo o zalecenie instytucji pomostowej lub podmiotowi zarządzającemu aktywami, by dokonały wypłaty dalszego wynagrodzenia na rzecz instytucji objętej restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją.
- 33 Z uwagi na to, że ten ostatni przepis wyraźnie wskazuje sytuacje, w których rekompensata w postaci zwiększenia wartości roszczeń wierzycieli lub wypłaty dalszego wynagrodzenia może zostać przyznana w następstwie ostatecznej wyceny *ex post*, a mianowicie wyłącznie wtedy, gdy program restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zastosowany wobec danego podmiotu jest albo instrumentem umorzenia lub konwersji długu przewidzianym w art. 27 rozporządzenia nr 806/2014, albo instrumentem instytucji pomostowej, o którym mowa w art. 25 tego rozporządzenia, albo instrumentem wydzielenia aktywów wskazanym w art. 26 owego rozporządzenia, Sąd zauważył, że te instrumenty restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie zostały zastosowane w niniejszym wypadku, gdyż instrumentem restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przyjętym w odniesieniu do Banco Popular był instrument zbycia działalności przewidziany w art. 24 rozporządzenia nr 806/2014, oraz że zastosowanie tego instrumentu doprowadziło do sprzedaży Banco Popular na rzecz Banco Santander w całości.
- 34 Sąd stwierdził zatem, że zastosowany wobec Banco Popular instrument zbycia działalności nie należy do przypadków, o których mowa w art. 20 ust. 12 rozporządzenia nr 806/2014, w których w następstwie ostatecznej wyceny *ex post* może zostać wypłacona rekompensata, a ponadto że przepis ten nie pozwala na wypłatę odszkodowania dawnym akcjonariuszom i wierzycielom podmiotu, którego instrumenty kapitałowe zostały w całości poddane konwersji, obniżeniu wartości i przeniesieniu na osobę trzecią.
- 35 Sąd oddalił następnie argument wnoszącej odwołanie, zgodnie z którym ostateczna wycena *ex post* wpływa bezpośrednio na sytuację prawną dawnych akcjonariuszy Banco Popular i gdyby szacunkowa wartość rynkowa tego ostatniego była wyższa niż ta wynikająca z drugiego sprawozdania z wyceny, wspomnianym akcjonariuszom przysługiwałoby prawo do rekompensaty na podstawie art. 20 rozporządzenia nr 806/2014.
- 36 Uznał on, że wnosząca odwołanie, podnosząc ten argument, twierdziła zasadniczo, iż gdyby przeprowadzono ostateczną wycenę *ex post* Banco Popular, mogłaby ona domagać się odpisania swoich wierzytelności lub zwiększenia wartości wynagrodzenia wypłaconego przez Banco Santander, i wskazał, że takiego argumentu nie można uwzględnić, ponieważ w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji Banco Popular instrumenty dodatkowe w Tier I poddano konwersji na akcje, całkowitemu obniżeniu wartości i umorzeniu,

a instrumenty w Tier II poddano konwersji oraz obniżeniu wartości i w całości przeniesiono na Banco Santander. Sąd wywiódł z tego wniosek, że wskutek przyjęcia decyzji o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dawni akcjonariusze Banco Popular utracili swój status akcjonariuszy.

- 37 Otóż ze względu na to, że wnosząca odwołanie twierdziła w skardze, że sporne pismo uniemożliwia jej uzyskanie dostępu do ostatecznej wyceny ex post banku, „którego jest ona akcjonariuszem”, czy też – w replice – że pragnie otrzymać tę wycenę, by dochodzić praw, jakie przysługują jej „jako akcjonariuszowi Banco Popular”, Sąd odpowiedział, że wskutek wykonania uprawnienia do obniżenia wartości i konwersji instrumentów kapitałowych Banco Popular oraz późniejszego przeniesienia wszystkich wynikających z wykonania tego uprawnienia akcji na Banco Santander wnosząca odwołanie nie jest już posiadaczem instrumentów kapitałowych, które mogłyby wiązać się z rekompensatą na podstawie art. 20 ust. 12 rozporządzenia nr 806/2014.
- 38 Na potrzeby oddalenia argumentacji wnoszącej odwołanie Sąd wyjaśnił, że trzecie sprawozdanie z wyceny, o którym mowa w art. 20 ust. 16 rozporządzenia nr 806/2014, należy odróżnić od ostatecznej wyceny ex post, o której mowa w art. 20 ust. 11 tego rozporządzenia, ponieważ celem trzeciego sprawozdania z wyceny jest ustalenie, czy akcjonariusze i wierzyciele zostaliby lepiej potraktowani, gdyby instytucja objęta restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją została poddana standardowemu postępowaniu upadłościowemu, oraz – ewentualnie – przyznanie im odszkodowania. Sąd uznał, że o ile na podstawie trzeciego sprawozdania z wyceny wnoszącej odwołanie potencjalnie przysługiwałoby prawo do rekompensaty, o tyle nie może ona się jej domagać w oparciu o ostateczną wycenę ex post.
- 39 Sąd orzekł zatem, że ostateczna wycena ex post Banco Popular nie miałaby wpływu na sytuację prawną wnoszącej odwołanie i że w związku z tym decyzja SRB o nieprzeprowadzaniu tej wyceny nie wywołuje wiążących skutków prawnych mogących wpłynąć na tę sytuację. W konsekwencji, zdaniem Sądu, sporne pismo nie może być aktem zaskarżalnym w rozumieniu art. 263 TFUE ze względu na to, że wnosząca odwołanie utrzymuje, iż owo pismo wywołuje takie skutki z uwagi na to, iż zawiera tę decyzję.
- 40 Wreszcie, Sąd oddalił argument wnoszącej odwołanie, stosownie do którego jedynie możliwość wniesienia skargi na sporne pismo gwarantuje jej prawo do skutecznej ochrony sądowej zapisane w art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą”), ponieważ zgodnie z orzecznictwem o ile przesłankę dotyczącą wiążących skutków prawnych mogących wpłynąć na interesy skarżącego poprzez istotną zmianę jego sytuacji prawnej należy interpretować w świetle zasady skutecznej ochrony sądowej, o tyle wykładnia taka nie może prowadzić do wykluczenia zastosowania tej przesłanki, pod groźbą przekroczenia kompetencji powierzonych sądom Unii przez traktat.

Żądania stron

- 41 Wnosząca odwołanie wnosi do Trybunału o:
- uchylenie zaskarżonego postanowienia w zakresie, w jakim Sąd uznał jej skargę za niedopuszczalną;
 - przekazanie sprawy Sądowi do ponownego rozpoznania, „aby ten orzekł, będąc związany orzeczeniem Trybunału co do rozstrzygniętych w nim kwestii prawnych, zgodnie z żądaniami [wnoszącej odwołanie] w pierwszej instancji”; oraz

- postanowienie, że rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

42 SRB wnosi do Trybunału:

- tytułem żądania głównego – o odrzucenie odwołania jako niedopuszczalnego, a w każdym wypadku o oddalenie go jako bezzasadnego;
- tytułem żądania ewentualnego – o przekazanie sprawy Sądowi do ponownego rozpoznania;
- tytułem dalszego żądania ewentualnego, w razie przejęcia sprawy do rozpoznania przez Trybunał – o oddalenie skargi wniesionej w pierwszej instancji; oraz
- o obciążenie wnoszącej odwołanie kosztami niniejszego postępowania i postępowania przed Sądem oraz, tytułem żądania ewentualnego, o postanowienie, że rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów odwołania nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

W przedmiocie wniosku o otwarcie na nowo ustnego etapu postępowania

- 43 Pismem złożonym w sekretariacie Trybunału w dniu 18 października 2021 r. wnosząca odwołanie wniosła o zarządzenie otwarcia na nowo ustnego etapu postępowania, podnosząc w uzasadnieniu swojego wniosku, że w wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 14 września 2021 r. w sprawie Pinter i in. przeciwko Słowenii przedstawiono nowe rozwiązania, których strony nie omówiły, dotyczące prawa do skutecznego środka prawnego w zakresie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków oraz prawa dostępu do informacji o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, które to prawa są ściśle związane z artykułami karty przywołanymi w ramach niniejszego odwołania.
- 44 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 83 regulaminu postępowania Trybunał może w każdej chwili, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, postanowić o otwarciu lub otwarciu na nowo ustnego etapu postępowania, w szczególności jeśli uzna, że okoliczności zawisłej przed nim sprawy nie są wystarczająco wyjaśnione, lub jeśli po zamknięciu ustnego etapu postępowania strona przedstawiła nowy fakt mogący mieć decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia Trybunału (wyrok z dnia 26 października 2016 r., Orange/Komisja, C-211/15 P, EU:C:2016:798, pkt 10 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 45 W niniejszym wypadku tak nie jest. Trybunał, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, uważa bowiem, że dysponuje wszystkimi informacjami niezbędnymi do wydania orzeczenia i że wspomniany wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 14 września 2021 r. w sprawie Pinter i in. przeciwko Słowenii nie stanowi nowej okoliczności faktycznej mogącej mieć decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia, jakie podejmie on w niniejszej sprawie.
- 46 W świetle powyższych rozważań Trybunał uważa, że nie należy zarządzać otwarcia na nowo ustnego etapu postępowania.

W przedmiocie odwołania

- 47 Wnosząca odwołanie podnosi w jego uzasadnieniu cztery zarzuty. W zarzucie pierwszym utrzymuje ona, że Sąd, uznając jej skargę za niedopuszczalną, naruszył art. 47 karty i art. 20 rozporządzenia nr 806/2014, ponieważ sporne pismo wywołuje wiążące skutki prawne ze względu na to, że sama ostateczna wycena ex post wywołuje tego rodzaju skutki mogące wpłynąć na jej sytuację prawną. W zarzucie drugim wnosząca odwołanie twierdzi, że dokonana przez Sąd wykładnia owego art. 20 jest niezgodna z prawem własności, a tym samym narusza art. 17 karty. W zarzucie trzecim podnosi ona, że Sąd naruszył art. 20 ust. 11 lit. b) tego rozporządzenia, wskazując, że w następstwie ostatecznej wyceny ex post potencjalnie nie przysługiwałoby jej prawo do rekompensaty i że w związku z tym sporne pismo nie wywołuje wiążących skutków. W zarzucie czwartym wnosząca odwołanie utrzymuje, że Sąd naruszył art. 20 ust. 11 i 14 wspomnianego rozporządzenia, a także art. 41 karty, odmawiając uznania, że sporne pismo wywołuje wobec niej wiążące skutki ze względu na to, że uniemożliwia jej ono dostęp do aktualnych i pełnych informacji na temat sytuacji księgowej podmiotu, w którym posiadała ona 3,45% akcji.

W przedmiocie dopuszczalności odwołania

- 48 Zdaniem SRB odwołanie jest niedopuszczalne w świetle art. 169 § 2 regulaminu postępowania, ponieważ nie wskazano w nim precyzyjnie kwestionowanych punktów uzasadnienia orzeczenia Sądu, którego uchylecia zażądano, i nie podano w sposób precyzyjny argumentów prawnych na poparcie tego żądania. W ocenie SRB odwołanie jest również sprzeczne z art. 170 § 1 tego regulaminu, gdyż opiera się na nowych zarzutach prawnych.
- 49 Argumentacji tej nie można przyjąć.
- 50 W pierwszej kolejności należy przypomnieć, że z art. 256 TFUE, art. 58 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, art. 168 § 1 lit. d) oraz art. 169 § 2 regulaminu postępowania wynika, że odwołanie musi dokładnie wskazywać zakwestionowane części wyroku, którego uchylecia zażądano, oraz zawierać argumenty prawne, które szczegółowo uzasadniają to żądanie. W szczególności w art. 169 § 2 przywołanego regulaminu sformułowany został wymóg, aby podnoszone zarzuty i argumenty prawne wskazywały precyzyjnie kwestionowane punkty uzasadnienia orzeczenia Sądu (wyrok z dnia 20 września 2016 r., Mallis i in./Komisja i EBC, od C-105/15 P do C-109/15 P, EU:C:2016:702, pkt 33, 34 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 51 W niniejszym wypadku, po pierwsze, należy stwierdzić, że zgodnie z art. 169 § 2 regulaminu postępowania kwestionowane punkty uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wskazano w odwołaniu bądź to wprost, bądź poprzez przywołanie lub powtórzenie zawartych w nich elementów, umożliwiając w ten sposób ich zidentyfikowanie. Po drugie, jak wynika w szczególności z pkt 47 niniejszego wyroku, wnosząca odwołanie przedstawiła zarzuty i argumenty prawne umożliwiające Trybunałowi przeprowadzenie kontroli zgodności z prawem (zob. podobnie wyrok z dnia 20 września 2016 r., Mallis i in./Komisja i EBC, od C-105/15 P do C-109/15 P, EU:C:2016:702, pkt 38). Po trzecie, w ramach zwięzłego omówienia zarzutów i żądań odwołania wnosząca odwołanie wyraźnie zwraca się do Trybunału, na co zezwala jej art. 170 § 1 regulaminu postępowania, o uwzględnienie żądań, z którymi wystąpiła w pierwszej instancji (zob. podobnie wyrok z dnia 5 listopada 2019 r., EBC/Trasta Komercebanka i in., C-663/17 P, C-665/17 P i C-669/17 P, EU:C:2019:923, pkt 86).

- 52 W konsekwencji wbrew temu, co twierdzi SRB, odwołanie spełnia wymogi określone w art. 169 § 2 regulaminu postępowania.
- 53 W drugiej kolejności z art. 58 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wynika, że zarzuty odwołania muszą być oparte na argumentach dotyczących postępowania przed Sądem. Ponadto zgodnie z art. 170 § 1 regulaminu postępowania odwołanie nie może zmieniać przedmiotu sporu przed Sądem. Właściwość Trybunału w postępowaniu odwoławczym jest zatem ograniczona do oceny rozstrzygnięcia prawnego w przedmiocie zarzutów i argumentów rozpatrywanych w pierwszej instancji (postanowienie z dnia 21 lipca 2020 r., Abaco Energy i in./Komisja, C-436/19 P, niepublikowane, EU:C:2020:606, pkt 37 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 54 Otóż wbrew temu, co twierdzi SRB, wnosząca odwołanie w czterech zarzutach, jakie podnosi, kwestionuje dokonaną przez Sąd wykładnię prawa Unii, względnie sposób jego zastosowania przez Sąd, w tym znaczeniu, że uważa ona, iż ostateczna wycena ex post była obowiązkowa i że odmówienie przez SRB jej przeprowadzenia wywołało skutki prawne zmieniające jej sytuację prawną jako akcjonariusza Banco Popular. W związku z tym wspomniane zarzuty nie są zarzutami nowymi (zob. podobnie wyrok z dnia 28 lipca 2016 r., Tomana i in./Rada i Komisja, C-330/15 P, niepublikowany, EU:C:2016:601, pkt 35).
- 55 Odwołanie jest zatem dopuszczalne.

W przedmiocie zarzutów odwołania

- 56 Zarzuty odwołania należy rozpatrzyć w kolejności, w jakiej przedstawiła je wnosząca odwołanie, a zatem rozpocząć należy od zarzutu pierwszego.

Argumentacja stron

- 57 W uzasadnieniu zarzutu pierwszego wnosząca odwołanie wskazuje, po pierwsze, że – jak wynika z art. 20 ust. 15 rozporządzenia nr 806/2014 – ostateczna wycena ex post stanowi integralną część decyzji o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Z tego względu wywołuje ona skutki prawne i wpływa na sytuację wnoszącej odwołanie, gdyż w decyzji tej całkowicie obniżono wartość akcji Banco Popular, których wnosząca odwołanie jest posiadaczem. Ponadto w ocenie wnoszącej odwołanie z art. 20 ust. 5 tego rozporządzenia wynika, że każda wycena, w tym ostateczna wycena ex post, dostarcza informacji pozwalających przede wszystkim na ustalenie, czy spełnione są warunki uruchomienia procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, następnie na sprawdzenie, czy spełnione są warunki obniżenia wartości lub konwersji instrumentów kapitałowych, a także, wreszcie, na podjęcie decyzji o odpowiednich działaniach w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, jakie należy zastosować w odniesieniu do danego podmiotu. Wnosząca odwołanie uważa zatem, że jeden z celów ostatecznej wyceny ex post polega na tym, iż służy ona za podstawę wspomnianej decyzji, i to w świetle jej uzasadnienia ową decyzję należy interpretować i stosować, co wnosząca odwołanie miała podnieść przed Sądem.
- 58 Po drugie, ze względu na konsekwencje wiążące się z wyrokiem stwierdzającym nieważność, gdyby Sąd stwierdził nieważność spornego pisma, SRB miałyby obowiązek zapewnienia, by ostateczna wycena ex post została przeprowadzona zgodnie z art. 20 rozporządzenia nr 806/2014, co potwierdza, że wspomniane pismo wywołuje wiążące skutki prawne.

- 59 Po trzecie, ostatecznej wyceny ex post nie można oddzielić od decyzji o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, ponieważ z jednej strony z utrwalonego orzecznictwa wynika, że stwierdzenie częściowej nieważności jest możliwe tylko w zakresie, w jakim elementy, których stwierdzenia nieważności zażądano, można oddzielić od reszty aktu, a z drugiej strony z art. 20 ust. 15 rozporządzenia nr 806/2014 wynika, że sama wspomniana wycena nie podlega odrębnemu prawu do odwołania.
- 60 Po czwarte, art. 20 ust. 15 rozporządzenia nr 806/2014 nie wymienia jednak przypadku, w którym ostateczna wycena ex post nie zostaje przeprowadzona, i nie jest jasne, z jakiego środka odwoławczego należy skorzystać w wypadku decyzji o niezapewnieniu przeprowadzenia takiej wyceny. Okoliczność, że nie została ona przeprowadzona, nie może zatem zostać podniesiona w ramach skargi o stwierdzenie nieważności decyzji o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, ponieważ przyjęcie lub nieprzyjęcie ostatecznej wyceny ex post jest zdarzeniem, które siłą rzeczy następuje po przyjęciu decyzji o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i, w stosownym przypadku, po wniesieniu skargi o stwierdzenie nieważności.
- 61 W niniejszym wypadku wnosząca odwołanie podnosi, że przyjętą w dniu 7 czerwca 2017 r. decyzję o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zaskarżono przed Sądem we wrześniu 2017 r., lecz dopiero w sierpniu 2018 r. SRB poinformowała Sąd i niezależnego eksperta, że ostateczna wycena ex post nie zostanie przeprowadzona. Tymczasem zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w ramach skargi o stwierdzenie nieważności nie można powoływać się na zdarzenia, które miały miejsce po przyjęciu zaskarżonego aktu, gdyż zgodność tego aktu z prawem należy oceniać w świetle informacji dostępnych w chwili jego przyjęcia.
- 62 Braku ostatecznej wyceny ex post nie można zatem co do zasady kwestionować w ramach skargi o stwierdzenie nieważności decyzji o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. W związku z tym w braku ostatecznej wyceny ex post jedyne rozwiązanie zgodne z zapisanym w art. 47 karty prawem do skutecznego środka prawnego polega na wniesieniu skargi na kwestionowany akt, którym w niniejszym wypadku jest sporne pismo.
- 63 SRB kwestionuje zarówno dopuszczalność zarzutu pierwszego, opierając się na tych samych argumentach, które zostały już podniesione na poparcie niedopuszczalności odwołania w całości, jak i jego zasadność.

Ocena Trybunału

- 64 Na wstępie należy oddalić argumenty SRB dotyczące niedopuszczalności zarzutu pierwszego ze względów przedstawionych już w pkt 50–54 niniejszego wyroku w odniesieniu do odwołania w całości, a mianowicie z uwagi na to, że ów zarzut i przedstawione na jego poparcie argumenty umożliwiają zidentyfikowanie kwestionowanych punktów uzasadnienia zaskarżonego postanowienia oraz przepisów art. 20 rozporządzenia nr 806/2014, które Sąd miał naruszyć.
- 65 Jeżeli chodzi o istotę, należy stwierdzić, że zarzut pierwszy składa się zasadniczo z dwóch części. W pierwszej kolejności trzeba zatem zbadać część pierwszą, dotyczącą zarzucanego naruszenia art. 20 tego rozporządzenia, przed rozpatrzeniem w drugiej kolejności, w razie potrzeby, części drugiej, która dotyczy podnoszonego naruszenia art. 47 karty.
- 66 Na początku należy przypomnieć, że w niniejszym wypadku, w obliczu gwałtownego pogorszenia się sytuacji finansowej Banco Popular, a w szczególności jego niewystarczającej płynności, SRB zdecydowała, że odpowiednim instrumentem restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

będzie nie tyle instrument umorzenia lub konwersji długu, który w ocenie SRB był niewystarczający, ile instrument zbycia działalności, o którym mowa w art. 24 rozporządzenia nr 806/2014. Stosując ten instrument restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, SRB skorzystała jednocześnie ze swojego uprawnienia do obniżenia wartości i konwersji odpowiednich instrumentów kapitałowych, przewidzianego w art. 21 rozporządzenia nr 806/2014.

- 67 Jak wskazano w pkt 7 i 8 niniejszego wyroku, pierwsze sprawozdanie z wyceny, sporządzone przez SRB, miało na celu dostarczenie informacji pozwalających na ustalenie, czy spełnione są warunki uruchomienia procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, podczas gdy celem drugiego sprawozdania z wyceny, sporządzonego przez niezależnego eksperta wyznaczonego przez SRB, było oszacowanie wartości aktywów i zobowiązań Banco Popular, przedstawienie prognozowanego sposobu potraktowania akcjonariuszy i wierzycieli w przypadku objęcia Banco Popular standardowym postępowaniem upadłościowym, a także określenie informacji pozwalających na podjęcie decyzji w przedmiocie akcji i instrumentów właścicielskich, które mają być przeniesione, i umożliwiających SRB ustalenie, co stanowi warunki handlowe na potrzeby instrumentu zbycia działalności. Trzecie sprawozdanie z wyceny, również sporządzone przez niezależnego eksperta, miało na celu ustalenie, czy akcjonariusze i wierzyciele, na których program restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji Banco Popular ma wpływ, zostaliby lepiej potraktowani w przypadku objęcia instytucji standardowym postępowaniem upadłościowym.
- 68 SRB uznała, że nie należy ani sporządzać wersji *ex post* pierwszego sprawozdania z wyceny, ani uzupełniać drugiego sprawozdania z wyceny o ostateczną wycenę *ex post*. Po wezwaniu skierowanym przez wnoszącą odwołanie do SRB ta ostatnia w spornym piśmie podtrzymała to stanowisko.
- 69 Z uwagi na to, że wnosząca odwołanie zarzuca przede wszystkim naruszenie przez Sąd i SRB art. 20 rozporządzenia nr 806/2014, należy dokonać wykładni treści owego przepisu w świetle motywu 64 tego rozporządzenia.
- 70 Z owego motywu 64 wynika, że wycenę aktywów i zobowiązań podmiotów będących na progu upadłości, którą SRB przeprowadza w przypadkach pilnych i która ma charakter tymczasowy, należy odróżnić od wyceny przeprowadzanej w sposób niezależny, kładącej co do zasady kres temu tymczasowemu charakterowi.
- 71 Jeżeli chodzi o rodzaje wyceny, art. 20 ust. 11 i 16 rozporządzenia nr 806/2014 przewiduje wyraźnie dwa jej rodzaje, a mianowicie z jednej strony wycenę „przeprowadz[aną] na mocy ust. 1–15” oraz z drugiej strony wycenę, „o której mowa w ust. 16, 17 i 18”. Zgodnie z art. 20 ust. 11 i 16 owe wyceny są i powinny być od siebie odrębne, pochodzą od osoby niezależnej, lecz mogą być jednak przeprowadzone albo odrębnie, albo jednocześnie, i przez tę samą niezależną osobę.
- 72 Wynika stąd, że w niniejszym wypadku zarówno pierwsze i drugie sprawozdanie z wyceny, jak i ewentualna ostateczna wycena *ex post* należą do pierwszego rodzaju wyceny, gdyż podlegają one art. 20 ust. 1–15 rozporządzenia nr 806/2014, podczas gdy trzecie sprawozdanie z wyceny, które podlega ust. 16, 17 i 18 wspomnianego artykułu, należy do drugiego rodzaju wyceny.
- 73 Prawdą jest, że istnienie ostatecznej wyceny innej niż ostateczna wycena *ex post*, co implikuje dodanie w art. 20 ust. 11 in limine rozporządzenia nr 806/2014 określenia „*ex post*” do pojęcia „ostatecznej wyceny”, dla odróżnienia od ostatecznej wyceny dokonywanej „*ex ante*”, może mieć

wpływ na możliwość odmówienia przez SRB przeprowadzenia ostatecznej wyceny ex post, skoro ostateczna wycena służyłaby już za podstawę decyzji o zastosowaniu instrumentu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub o wykonaniu uprawnienia w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub też decyzji o wykonaniu uprawnienia do obniżenia wartości lub konwersji instrumentów kapitałowych, a zatem mogłaby zostać zakwestionowana poprzez podważenie tychże decyzji zgodnie z art. 20 ust. 15 rozporządzenia nr 806/2014.

- 74 Za wykładnią tą przemawia również art. 20 ust. 2 tego rozporządzenia, zgodnie z którym „wycenę uznaje się za ostateczną”, jeżeli – z zastrzeżeniem art. 20 ust. 15, w którym mowa o możliwości zakwestionowania wyceny pośrednio poprzez podważenie decyzji wymienionych w pkt 73 niniejszego wyroku – „spełnione są wszystkie wymogi określone w ust. 1 i w ust. 4–9”. Wśród wymogów tych znajduje się wymóg określony w art. 20 ust. 1 wspomnianego rozporządzenia, zgodnie z którym wycena powinna być przeprowadzona przez osobę niezależną, w tym niezależną od SRB i od krajowego organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, a także od danego podmiotu.
- 75 Tytułem incydentalnym należy zauważyć, że skutkuje to nie tylko tym, że pierwsze sprawozdanie z wyceny, sporządzone przez SRB, rzeczywiście miało charakter tymczasowy, ale również tym, że nawet gdyby SRB sporządziła wersję ex post tego pierwszego sprawozdania, jak zażądała tego wnosząca odwołanie, to taka wersja nie stanowiłaby ostatecznej wyceny, ponieważ nie zostałaby sporządzona przez osobę niezależną. Jak wskazała rzecznik generalna w pkt 70 opinii, z uwagi na to, że w niniejszym wypadku pierwsze sprawozdanie z wyceny sporządziła SRB, nie ma żadnych wątpliwości co do jego tymczasowego charakteru. W niniejszym wypadku jedynie drugie sprawozdanie z wyceny, które spełnia ów warunek, mogłoby w konsekwencji zostać uznane za „ostateczną wycenę” w rozumieniu art. 20 rozporządzenia nr 806/2014.
- 76 Należy jednak podkreślić, bez konieczności rozstrzygania w przedmiocie tej ostatniej kwestii ani w przedmiocie zmiany stanowiska SRB w tym względzie, że Sąd słusznie orzekł, iż w okolicznościach niniejszej sprawy wycena ex post w każdym wypadku nie miałaby wpływu na sytuację prawną wnoszącej odwołanie, w związku z czym doręczona jej odmowa przeprowadzenia ostatecznej wyceny ex post nie można postrzegać jako aktu dla niej niekorzystnego, a zatem nie jest ona aktem zaskarżalnym w rozumieniu art. 263 TFUE.
- 77 Należy bowiem zauważyć, że udzielona Sądowi przez SRB odpowiedź dotycząca powodów, dla których nie zamierzała ona w niniejszym wypadku zlecać sporządzenia ostatecznej wyceny ex post, opiera się na celach takiej wyceny.
- 78 Chociaż prawdą jest, jak twierdzi wnosząca odwołanie, że brzmienie art. 20 ust. 11 in limine rozporządzenia nr 806/2014 wydaje się czynić przeprowadzenie ostatecznej wyceny ex post niezbędnym, gdy SRB dysponuje jedynie wyceną wstępną, w szczególności ze względu na użycie czasu terażniejszego w trybie oznajmującym w wyrażeniu „przeprowadza się”, który ma z reguły charakter imperatywny [zob. podobnie wyrok z dnia 3 marca 2020 r., X (Europejski nakaz aresztowania – podwójna odpowiedzialność karna), C-717/18, EU:C:2020:142, pkt 20], i na dodanie określenia „w najbliższym praktycznie możliwym terminie”, nie zmienia to faktu, że Sąd zasadnie podkreślił, iż niesporządzenie takiego sprawozdania nie ma wpływu na sytuację prawną wnoszącej odwołanie, w szczególności w świetle dwóch określonych w art. 20 ust. 11 rozporządzenia nr 806/2014 celów ostatecznej wyceny ex post.

- 79 W tym względzie ratio legis art. 20 ust. 11 rozporządzenia nr 806/2014 wyrażone w akapicie drugim tego przepisu wynika z jego dwóch szczególnych celów, którymi są „zapewni[enie], by wszelkie straty z tytułu aktywów podmiotu, o którym mowa w art. 2, były w pełni uwzględniane w księgach rachunkowych tego podmiotu”, oraz „pom[oc] w podjęciu decyzji w sprawie odpisania roszczeń wierzycieli lub zwiększenia wartości wypłacanego wynagrodzenia, zgodnie z [art. 20 ust. 12]”. Chociaż brzmienie tego drugiego celu zawiera dość szeroki opis warunków, które powinny prowadzić do sporządzenia ostatecznej wyceny ex post, należy stwierdzić, że odsyła ono wyraźnie, jak Sąd słusznie zauważył w zaskarżonym postanowieniu, do art. 20 ust. 12 wspomnianego rozporządzenia, z którego wynika, że ma on zastosowanie wyłącznie do określonych sytuacji, a mianowicie tych, w których SRB skorzystała z instrumentu umorzenia lub konwersji długu lub z instrumentu instytucji pomostowej lub też zwróciła się do podmiotu zarządzającego aktywami.
- 80 Ze względu na szczególne okoliczności niniejszej sprawy sporządzenie drugiego sprawozdania z wyceny o charakterze ostatecznym ex post – nawet przy założeniu, że jest ono obowiązkowe – w żadnym wypadku nie odpowiadałoby żadnemu z tych dwóch celów. Wnosząca odwołanie nie przedstawiła więc dowodu na to, że cel określony w art. 20 ust. 11 akapit drugi lit. a) rozporządzenia nr 806/2014 ma w niniejszym wypadku zastosowanie. Cel określony w lit. b) tego przepisu również nie ma zastosowania, ponieważ – jak słusznie podkreślił Sąd w pkt 46 i 47 zaskarżonego postanowienia – instrumentem restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przyjętym w odniesieniu do Banco Popular jest instrument zbycia działalności przewidziany w art. 24 rozporządzenia nr 806/2014.
- 81 Tymczasem zastosowanie instrumentu zbycia działalności nie należy do przypadków, o których mowa w art. 20 ust. 12 tego rozporządzenia, w których w następstwie ostatecznej wyceny ex post może zostać wypłacona rekompensata.
- 82 Wreszcie, w przypadku takim jak niniejszy, w którym po drugim sprawozdaniu z wyceny dochodzi do wykorzystania instrumentu zbycia działalności, wskazany w tym sprawozdaniu wynik zostaje w każdym wypadku albo potwierdzony, albo podważony przez cenę sprzedaży uzyskaną w wyniku przeprowadzonego zgodnie z prawem postępowania przetargowego. Uczciwa cena odpowiada więc po prostu rzeczywistej cenie rynkowej, którą stwierdzono. Instrument zbycia działalności de facto zamyka zatem wszelką dyskusję na temat potencjalnej wartości ekonomicznej aktywów przenoszonej instytucji. W konsekwencji, przynajmniej w okolicznościach niniejszej sprawy, ostateczna wycena ex post mogła jedynie stwierdzić tę wartość rynkową, w związku z czym nie wywołałaby żadnych skutków względem wnoszącej odwołanie.
- 83 Wnosząca odwołanie nie zgadza się z tym, twierdząc, że dwa omawiane cele ostatecznej wyceny ex post nie są jej jedynymi celami, bowiem dostarcza ona, ze względu na to, że stanowi integralną część decyzji, jaką później przyjmie SRB, podobnie jak każda wycena, informacji pozwalających przede wszystkim na ustalenie, czy spełnione są warunki uruchomienia procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, następnie na sprawdzenie, czy spełnione są warunki obniżenia wartości lub konwersji instrumentów kapitałowych, a także, wreszcie, na podjęcie decyzji o odpowiednich działaniach w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, jakie należy podjąć w odniesieniu do danego podmiotu.

- 84 Jednakże żaden z tych argumentów, rozważanych pod kątem dopuszczalności skargi o stwierdzenie nieważności spornego pisma, nie może podważyć stwierdzenia zawartego w pkt 82 niniejszego wyroku, dotyczącego ceny rynkowej aktywów Banco Popular, która nie może być inna niż cena rzeczywista, wynikająca z wykorzystania instrumentu zbycia działalności.
- 85 Z całości powyższych rozważań wynika, że część pierwszą zarzutu pierwszego podniesionego przez wnoszącą odwołanie w uzasadnieniu odwołania, opartą na naruszeniu art. 20 rozporządzenia nr 806/2014, jakiego miała dopuścić się SRB, należy oddalić. Z uwagi na to, że – jak słusznie orzekł Sąd – sporne pismo w żadnym wypadku nie stanowi aktu zaskarżalnego, odwołanie należy oddalić bez konieczności rozpatrywania części drugiej zarzutu pierwszego ani pozostałych zarzutów odwołania.

W przedmiocie kosztów

- 86 Zgodnie z art. 184 § 2 regulaminu postępowania, jeżeli odwołanie jest bezzasadne, Trybunał rozstrzyga o kosztach. Stosownie do art. 138 § 1 owego regulaminu postępowania, mającego zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie jego art. 184 § 1, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.
- 87 Ponieważ SRB wniosła o obciążenie wnoszącej odwołanie kosztami postępowania, a ta ostatnia przegrała sprawę w postępowaniu odwoławczym, wnoszącą odwołanie należy obciążyć jej własnymi kosztami oraz kosztami poniesionymi przez SRB.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

1) Odwołanie zostaje oddalone.

2) Aeris Invest Sàrl zostaje obciążony kosztami postępowania.

Podpisy